

קיימות וכלכלה עירונית

ד"ר גל ח. קרסו-רומנו

1

Dr. Gal H. Carasso-Romano
Gal.romano@gmail.com

קיימות וכלכלה עירונית

היכרות

- חומר נוסף עזר לקורס – יופיע במוודל או במצגת
- המצגות יועלו למוודל רק לאחר השיעור!
- נוכחות – נוכחות בקורס היא חובה. מרבית החומר לקורס הוא מה שנלמד בכיתה ואינו מופיע בחומר הקריאה. כדאי לבוא, אחרת תפספסו
- איחורים – מי שמאחר ביותר מחמש דקות, שימתין בחוץ עד ההפסקה. איחור יחשב החסרת חצי שיעור
- אם השיעור מתקיים בזום, חובה להפעיל מצלמה
- טלפונים סלולריים – מושתקים ונמצאים בתיק

2

יצירת קשר

- יצירת קשר באמצעות אימייל.
נא לרשום את שם הקורס בנושא!
gal.romano@gmail.com

- שעת קבלה – לינק למסמך גוגל בו תוכלו לשבץ את עצמכם לשעת קבלה
בריבועים הלבנים הריקים
- https://docs.google.com/spreadsheets/d/1Dov28egYU0UAQrrzRqloK_q52bTeAdiwElqvN7W_tH54/edit#gid=0

3

ציון הקורס

- 50% מבחן או מטלה
- 20% השתתפות פעילה בסורים
- 24% מטלות
- 6% נוכחות בשיעורים

4

מהי קיימות עירונית

- קיימות נשענת על 3 אבני יסוד (סביבה, כלכלה וחברה) המשפיעות ושזורות זו בזו
- התכנון העירוני והפעילות בעיר משפיעים ומושפעים מאבני יסוד אלו

5

Chat GPT

Can you please explain to me what is "urban sustainability"? Give me 10 to 15 parameters' and criteria to define a sustainable city and to test if it is sustainable

6

- Urban sustainability refers to the ability of a city or urban area to meet the needs of its current population while also ensuring that future generations can meet their own needs. It involves addressing environmental, social, and economic issues to create a livable, healthy, and resilient urban environment.

- קיימות עירונית מתייחסת ליכולת של יישוב לספק את צרכי התושבים ובמקביל לדאוג למשאבים ולצרכי הדורות העתידיים. היא כוללת התייחסות להיבטים סביבתיים, חברתיים וכלכליים המאפשרים סביבה עירונית מקדמת מחיה, בריאות וחוסן

7

Dr. Gal H. Carasso-Romano
Gal.romano@gmail.com

קיימות וכלכלה עירונית

הליכתיות ונוחות
לאופניים

תחבורה ציבורית

שטחים ירוקים

ניהול פסולת

התייעלות
אנרגטית

ניהול וחיסכון
במים

דיור בר השגה

טיפוח הון חברתי

מגוון כלכלי
ומסחרי

הסתגלות למשבר
האקלים

שימוש באנרגיות
מתחדשות

מזון בר קיימא

שימור מורשת
תרבותית

בריאות הציבור

עידוד מעורבות
אזרחית

8

Walkability and Bikeability הליכתיות ונוחות לאופניים

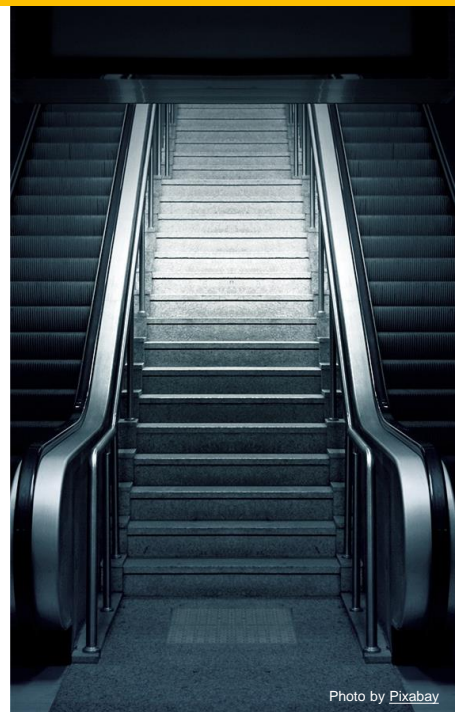
- Safe and accessible pedestrian and bike networks to reduce reliance on cars and promote healthy living.
- מסלולים נוחים ובטוחים להולכי רגל ולאופניים, על מנת לצמצם את הצורך בכלי רכב ולקדם אורח חיים בריא

9

Public Transportation תחבורה ציבורית

- Prioritize public transportation to reduce carbon emissions and promote equitable access to resources.
- קידום תחבורה ציבורית לשם הפחתת פליטות פחמן, צמצום פערים והנגשת משאבים

10

Green Spaces

שטחים ירוקים

- Ample green spaces, including parks and public gardens, to provide recreational areas, reduce air pollution, and promote biodiversity.

- טיפוח שטחים ירוקים כולל פארקים וגינות ציבוריות כדי לספק מרחבי בילוי, להפחית זיהום אוויר ולקדם שונות ביולוגית

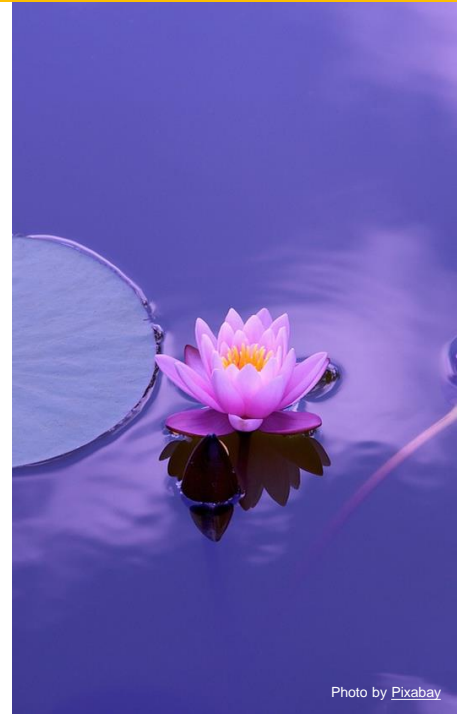

Photo by Pixabay

11

Waste Management

ניהול פסולת

- A comprehensive waste management system that includes recycling, composting, and waste reduction programs.

- מערכת ניהול פסולת מקיפה הכוללת תוכניות מיחזור, קומפוסט והפחתת פסולת

12

Energy Efficiency התייעלות אנרגטית

- Energy-efficient buildings and infrastructure to reduce carbon emissions and energy consumption.
- מבנים ותשתיות חסכוניים באנרגיה להפחתת פליטת פחמן וצריכת אנרגיה

Photo by Pixabay

13

Water Management ניהול משאב המים

- Water conservation and management through efficient water use, rainwater harvesting, and greywater systems.
- שימוש יעיל במים, איסוף מי גשמים ומערכות מים אפורים

Photo by Pixabay

14

Affordable Housing

דיור בר השגה

- Affordable housing to promote equitable access to housing and reduce displacement.

- עדיפות לדיור בר השגה כדי לקדם גישה שוויונית לדיור ולהפחית הגירה שלילית

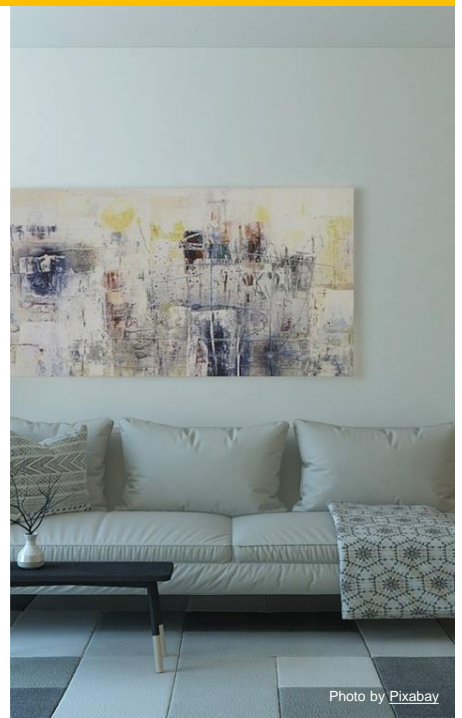

Photo by Pixabay

15

Social Equity

שוויון חברתי

- Access to education, healthcare, and other basic services for all residents.

- מתן גישה לחינוך, שירותי בריאות ושירותים בסיסיים אחרים לכלל התושבים

Photo by Pixabay

16

Economic Diversity

גיוון כלכלי

- Variety of industries and job opportunities.

- קידום מגוון תעשיות והזדמנויות עבודה

Photo by Pixabay

17

Climate Adaptation

הסתגלות למשבר האקלים

- Address the impacts of climate change, including extreme weather events and sea-level rise.

- הכנה והסתגלות למשבר האקלים כדי להתמודד עם אירועי מזג אוויר קיצוניים, עליית מפלס פני הים וכד'

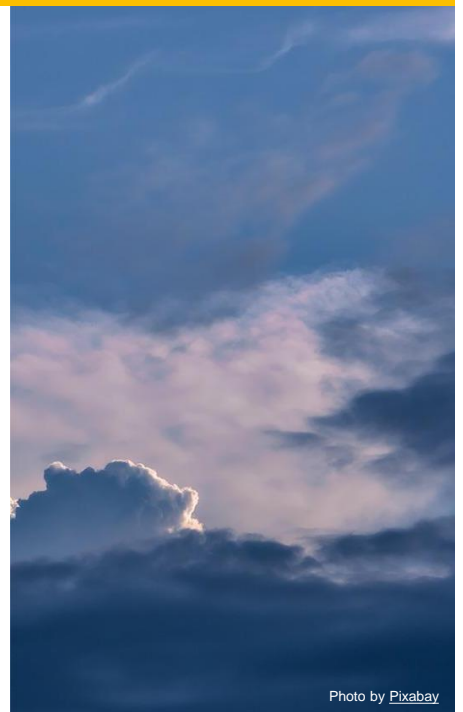

Photo by Pixabay

18

Low-Carbon Energy Sources

שימוש במקורות אנרגיה דלי פחמן

- Prioritize renewable energy sources such as solar, wind, and geothermal to reduce carbon emissions
- תעדוף מקורות אנרגיה מתחדשים כגון שמש, רוח אנרגיה גיאותרמית על מנת להפחית את פליטת הפחמן

Photo by Pixabay

19

Sustainable Food Systems

מערכות מזון בר קיימא

- Prioritize sustainable food systems, including local and urban agriculture and access to healthy, affordable food
- העדפת מערכות מזון ברות קיימא כולל חקלאות מקומית ועירונית וגישה למזון בריא במחיר סביר

Photo by Pixabay

20

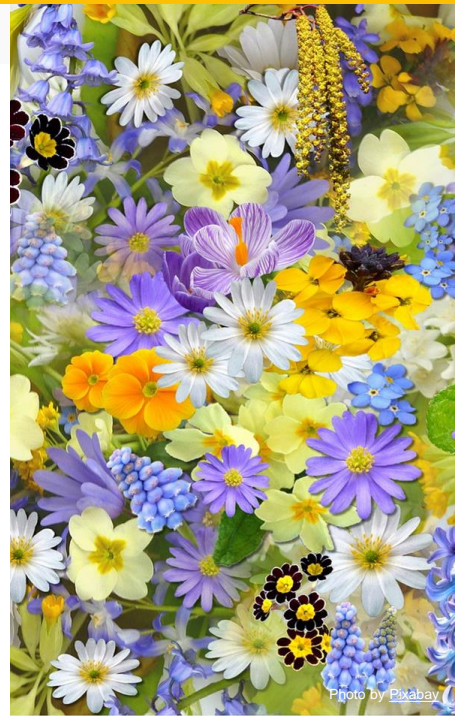
Dr. Gal H. Carasso-Romano
Gal.romano@gmail.com

Cultural Heritage

שימור מורשת תרבותית

- Prioritize the preservation and celebration of its cultural heritage to promote a sense of community and place

• שימור המורשת התרבותית לצורך קידום תחושת הקהילה והמקום

21

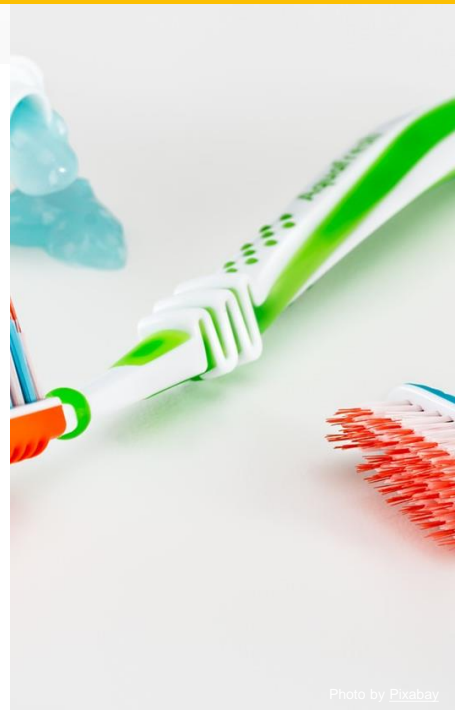
Dr. Gal H. Carasso-Romano
Gal.romano@gmail.com

Public Health

בריאות הציבור

- Prioritize public health by providing access to healthcare, promoting healthy living, and addressing air and water pollution

• קידום בריאות הציבור על ידי מתן גישה לשירותי בריאות, קידום אורח חיים בריא וטיפול בזיהום אוויר ומים

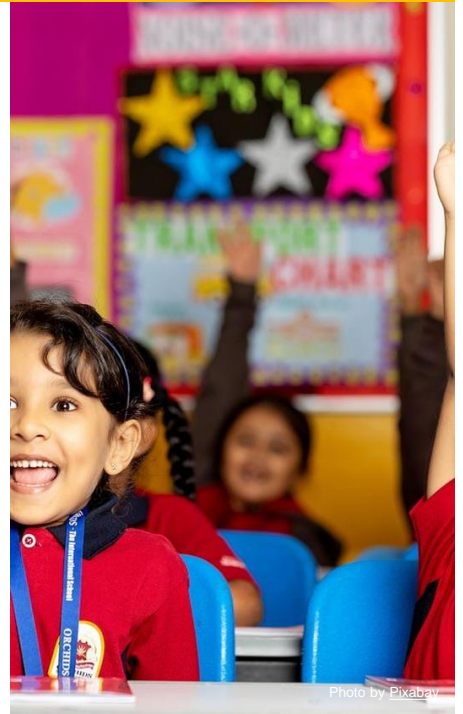

22

Civic Engagement מעורבות אזרחית

- Prioritize civic engagement by involving residents in decision-making processes and promoting community involvement and participation

- שיתוף התושבים בתהליכי קבלת החלטות וקידום מעורבות והשתתפות קהילתית

23

Dr. Gal H. Carasso-Romano
Gal.romano@gmail.com

קיימות וכלכלה עירונית

טבלה 1. תעודת זהות עירונית – העולם וישראל

אחוז העניינים מתוך תושבי הערים	אחוז התלייג המגיע מהערים	אחוז פליטות גזי החממה המגיעים מהערים	אחוז האוכלוסייה שמתגורר ביישובים עירוניים	אחוז השטח היבשתי שהוא עירוני	
25%	85%	70%	50%	2%	העולם
30%	90%	80%	91%	8.6%	ישראל

מתוך: אופטימיות זהירה – עשור לקיימות מקומית בישראל. אקולוגיה וסביבה 2016

24

תרגיל – זיהוי מאפייני עיר מקיימת

- עכשיו כשכולנו יודעים מהי עיר מקיימת ☺
- עבור אחת מהערים, חישובו כיצד באים לידי ביטוי המאפיינים הכתובים לידה
- הוסיפו 5 מאפיינים נוספים לבחירתכם והסבירו כיצד גם הם באים לידי ביטוי בעיר
- קריית שמונה – מזון בר קיימא, מורשת תרבותית
- בני ברק – הכנה לקראת משבר האקלים, גיוון כלכלי
- סכנין – שיויון חברתי, בריאות הציבור
- תל אביב – מעורבות אזרחית, בריאות הציבור
- הכינו מצגת של 5 שקופיות

25

"פעל מקומית, חשוב עולמית"

"משבר האקלים, שמשפיע על כולנו, יפגע באופן המהותי ביותר, ברמה החברתית, הכלכלית והבריאותית דווקא בקבוצות המוחלשות והמודרות באוכלוסייה, ובכך יגביר את הפערים בחברה"

דוח אדם טבע ודין 2022

26

- סקר שנערך בקנדה מצא שטביעת הרגל האקולוגית של העשירון העליון גבוהה כמעט פי 2.5 מזו של העשירון התחתון
- אדם בחמישון העליון מייצר פי 1.8 יותר פליטות גזי חממה מאדם בחמישון התחתון
- סך כל הפליטות ממשק הבית של העשירון העליון גבוה פי 6 כמעט מזה של העשירון התחתון.

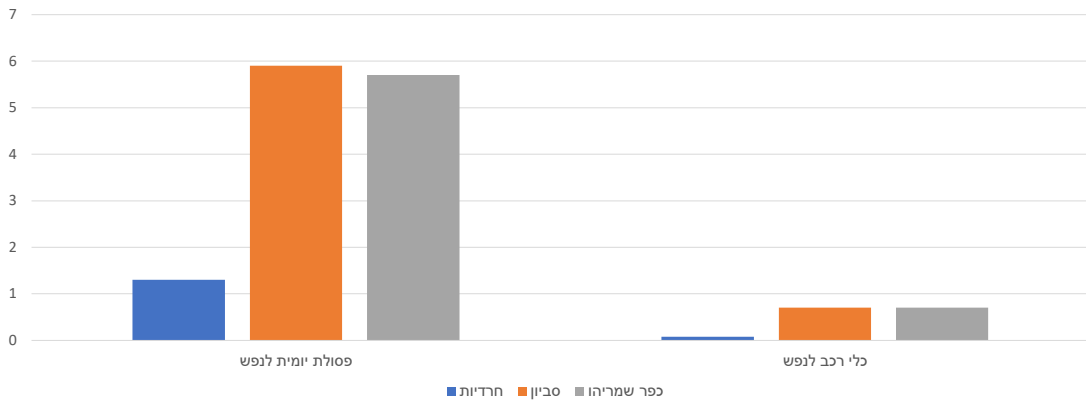
27

Dr. Gal H. Carasso-Romano
Gal.romano@gmail.com

קיימות וכלכלה עירונית

פליטות פחמן – עשירים מול עניים בישראל

דוגמאות לתרומתן של אוכלוסיות שונות למשבר האקלים

28

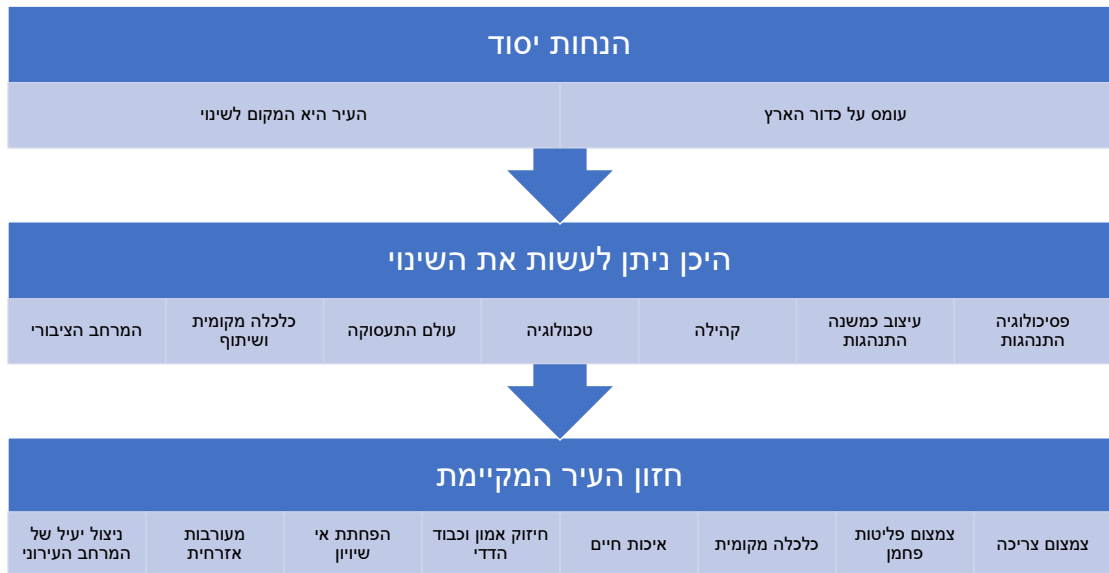
ההחלטה ליישם קיימות עירונית

- במאה ה-21 מתגוררים יותר מ-50% מתושבי כדור הארץ בערים.
- הם מייצרים את רוב התל"ג העולמי, את רוב הזיהום וגם את רוב העוני - ומכאן, שכל הצעה לשיפור המצב חייבת להיות גם עירונית וגם מקיימת
- באוקטובר 2016 אימצו אומות העולם, כולל ישראל, סדר יום חדש לעירוניות במסגרת ועידת הביטאט השלישית.
- סדר היום החדש מציג גישה לפיתוח ולניהול עירוניים שמבוססים על עקרונות פיתוח מקיים, ומגדירים הצלחה במונחים של קיימות וצדק סביבתי.

29

Dr. Gal H. Carasso-Romano
Gal.romano@gmail.com

קיימות וכלכלה עירונית

מבוסס על קיימות עירונית- איך אפשר? מכון ירושלים למחקרי מדיניות 2016

30

מה אתם מעדיפים?

